

PODMĚT

základní větný člen

podmět + přísudek =

základní skladební dvojice

shoda

původce děje

nositel stavu

nositel vlastnosti

VYJÁDŘENÍ PODMĚTU – ohebné slovní druhy

- **podstatným jménem** (základní způsob vyjádření)
- **přídavným jménem**: Ti *poslední* zavřou dveře
- **zájmenem**: *Někdo* přišel. *Kdo* křičí? *Všichni* odešli.
- **číslovkou**: *Druhý* přibíhá do cíle. *Tři* se odhlásili.
- **infinitivem**: Slušné by bylo *omluvit se*.

VYJÁDŘENÍ PODMĚTU – neohebné slovní druhy

- **příslovcem**: Pozdě je lepší než nikdy
- (předložkou)
- (spojkou)
- (částicí)
- **citoslovcem**: Ozvalo se hlasité hurá.

Zpodstatnělé přídavné jméno jako podmět

- I moudrý chybuje.
- Moudřejší ustoupí.
- Tonoucí se stébla chytá.
- Raněný se s vypětím sil doplazil k nejbližší osadě.

Zájmeno osobní jako podmět

Nic jsem neslyšel.

x Já jsem nic neslyšel.

Kam jdeš?

x Kam ty jdeš.? Ty jdeš kam?

Nic jsme neslyšeli.

x My jsme nic neslyšeli.

Rozumíte tomu?

x Vy tomu rozumíte?

Infinitiv jako podmět

- Vyhrát v dnešním zápase ještě neznamena vítězství v turnaji.
- Vystudovat některé obory je velmi náročné.
- Nedodržovat rychlost může mít tragické následky.
- Slušné by bylo omluvit se.
- Vstávat tak brzy ráno mi nevyhovuje.

Podmět - jméno v jiném než 1. pádě

A.

- **Zvěře** v lese teď spíše přibývá.
- **Starostí** nám teď ubylo.
- Tady je zase **bláta!**
- K návrhu nebylo **připomínek.**
- Venku nebylo živé **duše.**
- Po ráně nezůstalo ani **památky.**

Podmět - jméno v jiném než 1. pádě

B.

- K návrhu nebylo **připomínek**.
- Venku nebylo živé **duše**.
- Po ráně nezůstalo ani **památky**.

Podmět - jméno v jiném než 1. pádě

C.

- Tady je zase **bláta!**
- Tam je zase **lidí.**
- Té **vody** se ale vylilo!

PODMĚT - NUMERATIV

- Dvacet dětí je teď nemocných.
- Nepřišlo ani deset návštěvníků.
- V každé lodce je šest chlapců.

Podmět - jméno v jiném než 1. pádě

- Přišlo **jich** více než minulý týden,
- **Vás** je nějak málo.
- **Dětí** je ve třídě patnáct.
- V každé lavici **jich** sedělo několik.

PODMĚT VŠEOBECNÝ I

I. Tuto zprávu **hlásili** před hodinou.

Říkali mu Ječmínek.

II. Jako **by** hrách na stěnu **házel**.

III. Cibulku **pokrájíme** na drobné kousky.

Koláč **pečeme** v troubě asi 25 minut.

PODMĚT VŠEOBECNÝ II

- Dvakrát měř, jednou řež.
Bez peněz do hospody nelez.

•

NEVYJADŘOVÁNÍ PODMĚTU

Prísudkové sloveso v 1. nebo 2. osobě:

Přijdu hned.

Vrátíš se do zítřka?

NEVYJADŘOVÁNÍ PODMĚTU

Prísudkové sloveso ve 3. osobě:

Prošel kolem bez povšimnutí.

Bez zájmu na ně **pohlédla**.

Vrátí se v neděli.